

me od trgovca) v svrhu neposrednega konsumna.

Trošarinski obveznik postane torej točilec na drobno ob nastavitvi posode, potrošnik na debelo pa ob vkletenju.

Za točenje odnosno prodajanje na drobno se smatra v smislu trošarinskega zakona odajanje trošarinskega predmeta v količinah pod 50 l vina ali pod 25 l žganja naenkrat.

Za trošarinsko obveznost ne igra nobene vloge, ali ima točilec obrtno pravico ali ne. Trošarino mora plačevati in trošarinski predmet prijavljati vsakdo, ki toči ali prodaja na drobno, torej tudi oni, ki bi točil kupljeno pijačo doma ali krošnjarij z njo ali jo kakorkoli spravljali v potrošnjo. Enako je obvezen plačevati občinsko trošarino vinogradnik od vina lastnega pridelka, ki ga toči na drobno (pod vejo).

Za prodajalca alkoholnih pijač v (originalno) zaprtih steklenicah nastane trošarinska obveznost seveda že z vkletenjem (vskladiščenjem) pijače.

III. Olajšave in oprostitve.

Za vinogradnike je prinesel novi trošarinski zakon olajšavo, da se smatra za točilca na drobno šele pri količinah pod 5 litrov, kadar prodaja vino lastnega pridelka v svoji vasi, odnosno pod 10 l v trgu ali v mestu. Za prodajo izven vasi pa nastopi trošarinska prostost šele pri količinah nad 50 l. Vinogradnik plačuje torej občinsko trošarino samo od onega vina lastnega pridelka, ki ga toči ali prodaja v svoji vasi v količinah pod 5 (10) l ali izven vasi (toda še v občini) v količinah po 50 l. Od vina, ki ga vinogradnik proda preko omenjenih količin, torej od vina, ki ga proda na debelo v svoji občini ali tudi izven nje, se ne pobere nobena trošarina. Trošarina se v teh primerih tudi ne pobere od potrošnika, ki je prejel vino neposredno od vinogradnika.

Dalje je občinske trošarine prosto tudi vino lastnega pridelka, kolikor ga vinogradnik potroši za svoj dom, in vino, za katerega veljajo ista načela kakor za vino lastnega pridelka, če tudi ni lastni pridelok, pač pa namenjeno vzdrževanju izvestne upravičene osebe, to je vino, ki ga prejema prevžitkar iz naslova prevžitka in duhovnik iz naslova berske obveznosti.

Končno je oproščeno občinske trošarine mašno vino v predpisanih, bogoslužju namenjenih količinah.

K olajšavam je prišteti tudi pod točko II. navedeno in s tem odlokom vsem obrtnim točilecem prvič splošno dovoljeno plačevanje trošarine šele ob nastavitvi posode. Ta olajšava sicer ni v zakonu izrecno predvidena in bo otežila kontrolo; kajti vse vino, ki si ga nabavi in vkleti gostilničar, je namenjeno potrošnji in postane torej trošarinski predmet že ob vkletenju. Vendar kaže radi krize ugoditi dolgoletni težnji gostilničarjev in posredno tudi vinogradnikov ter jim omogočiti nabavo večjih zalog vina. Zakonu pa ta način pobiranja ne nasprotuje. Za primer, da bi se ta olajšava v večjem slogu zlorabljala ali pa preveč otežila kontrolo, se more vsak čas odrediti plačevanje od vkletene pijače.

IV. Prijavljanje in kontrola.

Prijaviti mora tako točilec in prodajalec na drobno kakor tudi potrošnik vsako od proizvodnika ali veletrgovca prejeto (vkleteno) količino pijače, torej vsako količino, ki jo je prejel radi točenja (prodaje) na drobno, odnosno (potrošnika) radi neposrednega konsumna. Isto prijavno dolžnost ima proizvoznik in trgovec, ki toči tudi na drobno, glede količin, ki so namenjene takemu točenju ali prodaji. Prijaviti je torej vedno že ob vkletenju pijače ne glede na to, ali je trošarina plačljiva že s tem momentom ali šele pozneje.

Odpadle pa so po novem zakonu vse prijave blaga, ki se nahaja še v trgovskem prometu. Proizvoznik torej ni več dolžan prijavljati gostilničarjem ali privatnikom odpremljenih količin, najsi bo to v svoji občini ali izven nje (razen ako gre za prodajo na drobno, kjer pa je itak on sam trošarinski obveznik).

Trgovec na debelo prijavlja odposlane količine le v primeru, da bi smatrala občina to za potrebno in bi to v svojem, ob koncu okrožnice omenjenemu pravilniku izrecno odredila.

Ponekod je razširjeno mnenje, da po 20. aprilu t. l. organi finančne kontrole, odnosno občine sploh nimajo več dostopa do kleti in drugih shramb. Dogodili so se tudi primeri, da so posamezni neinformirani točilci zabra-

nili organom finančne kontrole dostop do svojih prostorov. Tako mnenje je seve zmotno; država je ukinila kontrolo proizvodnje in prometa, ker je ne rabi več, ni pa ukinila ali prepovedala kontrole, kolikor je ta potrebna za pobiranje občinskih trošarin. Pravica pobiranja trošarine od določenih predmetov je nujno združena s pravico kontroliranja konzuma teh predmetov do najmanjših količin.

Pri vinogradnikih, ki niso gostilničarji ali trgovci z vinom, je kontrola finančnih organov omejena izključno na točenje pod vejo in na slučaje kazenskega zasledovanja.

Plačuje se občinska trošarina normalno od litra potočene (za točenje nastavljen) pijače. Dopustno je pa tudi pavšaliranje. O tem, ali se uvede ta ali oni način, odloča občina sama.

Tihotapstvo se kaznuje.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 20. avgusta so pripeljali špeharji 21 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 13 Din, po isti ceni je bila tudi alanina. Kmetje so pripeljali 19 voz sena po 85—100, 7 slame po 55—65, 5 voz krompirja po 1—1,50, 5 čebule po 2,50—4 (česen 7—8). Zelje glava 0,50—2, kumarce 0,50—2. Pšenica 1,50, rž 1,50, ječmen 1—1,50, oves 1—1,25, koruza 1,50, proso 1,50, ajda 1,25, fižol novi 1,50, luščen grah 6—7. Kokoši je bilo 110 komadov po 15—25, piščancev 1040 komadov po 18—45, 30 rac po 15—20, 10 gosi po 30—40 Din. Celi orehi 5—6, luščeni 16—20, zelena paprika 0,25, hren 7—9. Kislo zelje 4, buče 0,50—1,50, paradižniki 1,50—2, endivija 0,50—1,50, glavata solata 0,50—1, gobe 1—2, borovnice 1,50—2, maline 2,50—3, grozdje 10—16, hruške 3—4, jabolka 1,50—3,50, breskve 6—14. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo masla 20—26, med 14—20, rane slive 3—5 Din 1 kg.

Mariborski svinjski sejem dne 13. avg. 1932. Na današnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 167 prašičkov. Cene so bile sledeče: 5 do 6 tednov stari 77 do 90 Din, 7 do 9 tednov stari 100 do 140 Din, 3 do 4 mesece stari 160 do 250 Din, 5 do 7 mesecev stari 300 do 350 Din, 8 do 10

do Jezusa ter njegovih ustanov, tak človek je kakor omamljen; niso mu svete niti najožje rodbinske vezi. Fanatizem ljubezni ne pozna!

5. V shodnici na Sionu.

Pred mnogimi leti, se spominjamo, jebleten deček z imenom Jehuda, sin v Naselbini gobovih v nekakem starem grobišču umrle matere, proč od nje zablodil proti zapadu v dolino Gehena ter gledal gor na Sion. Danes se taisti naš znanec iz mladih let, pa kot rabi Jehuda nahaja gori na Sionu. Morebiti ravno v istem starem grobišču, — ne vemo! — ali vsaj v njega bližini pa je ravno v tem trenutku našla svoje bivališče vnučka rajne gobave Betlehemčanke. In kdo jo je, mater in hčer, pognal v ta strašen kraj? Opravičeno smo skleпали: En oče brez vseh očetovskih čuvstev, rabi Jehuda! Morebiti gleda ravno zdaj tje raz sionsko ozidje proti izhodu dol v Naselbino — nemara ju celo vidi!? Ne, ne vidi ju. Je vendar le predaleč. Pa kar je glavno, njegova vest je mirna!

Sionska višina je dandanes jugozapadni, prvotni, najstarejši, »Davidov« del jeruzalem-

skega mesta. Dolga stoletja razvalina, se vzdiguje k novi slavi. Leta 1910 je bila tu posvečena prekrasna nova cerkev »Dormitio« (kraj smrti Marijine), nedaleč proč je starinsko poslopje dvorane zadnje večerje (»Coenaculum«); tam v bližini nekje pa je za časov Kristusovih stala »shodnica na Sionu«. Poslopje ni kazalo nič kaj posebnega: ena sama velika dvorana, kateri je bil prizidan štirioglati stolp z ravno streho; tem večje razkošje je vladalo znotraj. Zlatih kipov in podob sicer ni bilo, ker jih je Mojzes prepovedal, da bi ljudstvo obvaroval malikovanja; pa svetel mramornat tlak je bil pokrit z mehкими preprogami neprecenljive vrednosti, stene pa so se žarile v krasoti barv in zlatega nakitja.

Tukaj je bil za danes napovedan občni zbor farizejskega društva. In prihajali so iz vseh rodov in pokrajin Svete dežele možje resnih pogledov, z dolgimi in kakor oglje črnimi, pa tudi sivimi bradami, v plapolajočih svilenih kaftanih, z zelenimi in rdečimi svitki na glavah, in pa seveda s čopi in čopkami na haljah. Dostojanstveno so stopali v dvorano. Med zadnjimi je prihajal

jim takoj ne pove, kje ima denar skrit. Kmetič se je delal, kakor da bi ga prijemal velik strah in je rekel: »Zakopal sem ga tamle za hišo. Tam je denar, če ga niso vzeli že vojaki, ki so bili pred par urami pred vami tukaj.«

Vojaki so začeli takoj kopati in na dnu jame so našli zlatnik. Tedaj so mislili, da so prišli prepozno in da je tisti zlatnik prvim iskalcem izpal iz vreče. Vzeli so zlatnik in so odšli.

Kmetič pa si je veselo mel roke.

Obrnjena zadeva.

A: Koliko si dobil od g. Kovača odškodnine, ker te je povozil njegov avto?

tednov stari 350 do 400 Din, 1 leto stari 450 do 600 Din; 1 kg žive teže 6 do 6.75 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10.50 Din. Prodanih je bilo 83 komadov.

DRUŠTVENE VESTI

Proslava 70letnice smrti A. M. Slomška pri Sv. Urbanu nad Mariborom. Kakor smo se javili, se vrši v nedeljo dne 28. avgusta pri Sv. Urbanu nad Mariborom proslava 70letnice smrti največjega lav. škofa in mladino ljuba A. M. Slomška. Ob pol desetih bo obhod s sv. Rešnjim Telesom, nato pridiga dr. Jeraja in sv. maša, med katero poje moški pevski zbor od Sv. Janža na Dravskem polju. Po sv. maši na prostem pred cerkvijo slavnostno zborovanje, na katerem govori predsednik KA g. Fr. Jerebič in drugi fantje. Vmes petje Slomškovi pesmi. Člani prosvetnih društev ter naših verskih organizacij, pa tudi vsi drugi dobro misleči fantje, pridite, da se navdušite za lepe Slomškove vzore in ideje. Na svidenje! — Proslava se vrši v vsakem vremenu. V slučaju slabega vremena pri g. A. Jošt.

Št. III v Slov. goricah. V nedeljo dne 28. avgusta priredi Marijin vrtec v Slovenskem domu ob treh popoldne Materinski dan. Na sporedu je govor, igrice in deklamacije. Vsi prav vljudno vabljeni, zlasti še matere.

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Igralski zbor Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 28. avgusta popoldne ob treh v tukajšnji šoli dva igrokaza: »Vaški skopuha« v treh dejanjih in »Pravica se je izkazala« v dveh dejanjih. Vabljeni domačine in okoličane na čim obilnejši obisk!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Katoliško izobraževalno društvo priredi v svojem Društvenem domu v nedeljo dne 28. t. m. lepo igro »Prisega ob polnoči«. Igra je vzeta iz kmečkega življenja, zato bo gotovo vsakega zanimala. Zato iskreno vabljeni stari in mladi, ker vsekakor bodo našel v igri tudi zase lep življenjski nauk. — Torej na svidenje!

Slomškova proslava v Št. Vidu pri Ptuj. V nedeljo dne 4. septembra proslavi mladina iz celega Ptujkega polja in Haloz 70letnico smrti škofa A. M. Slomška. Fantje, člani fantovskih odsekov, Marijinih družb in prosvetnih društev, pa tudi vsi drugi, ki ste dobrega srca, pridite v velikem številu, da dostojno proslavite njega, ki je mladino tako ljubil in jo tako lepo učil. Ogreti in navdušiti se hočemo ob tej priliki za Slomškova načela in ideje. Na proslavi bodo govorili odlični govorniki iz Maribora. Točen program objavimo prihodnjic.

Polzela. Založba »Kmečki punt« v petih dejanjih (10 spremembah), sodeluje 65 oseb, prvič na odru. Napisal po ustnem izročilu naših pradedov Pongrac Turnšek. Igro pregledal in slovnično uredil urednik in pisatelj F. S. Finžgar. Kmetna predstava bo v nedeljo dne 4. septembra ob pol treh popoldne v Prosvetnem domu. Ker je to le poskusna vprizoritev in namerava avtor igro preurediti in skrajšati, se igra v nobenem slučaju ne bo ponovila. Cela predstava bo trajala do 4 ure. Zato prosimo točne udeležbe. Vstopnina: sedeži 10, 8, 6 Din, stojišča 4 Din, otroci 2 Din. Vljudno vabljeni vsi! — Odbor.

Prosvetno društvo v Šmartnem pri Velenju obhaja letos biserni jubilej. Več o delovanju bisernega jubilanta prihodnjic.

Pišec. Približal se je dan in to bo dne 28. avgusta, ko bo naše katoliško prosvetno društvo nastopilo in se nam po daljšem odmoru predstavilo z Gogoljevo veseloigro »Ženitev«. Prireditev se začne ob treh popoldne v verandi g. Kostevca. Vstopnina zmerna. Vstopnice kupite že v predprodaji.

Kako najdejo živali pot in smer?

Jegulja.

Ako doraste jegulja, potem se je oprime z neugnano silo potovalni nagon. Iz kake podeželske reke jo žene v morje in po Oceanu v nepregledne daljine. Tedne in mesece plava jegulja neprestano po Atlantskem Oceanu, dokler ne doseže lepega dne cilja dolgo-

trajnega potovanja: del morja, ki se razprostira med zapadno Indijo — Antilskimi in Bermuda otoki. Tukaj ležejo jegulje jajčeca in na jesen se povrnejo milijarde jegulj, ki so se zbrale iz celega sveta v omenjenem morju, — vsaka nazaj v svojo domovino. Sedaj še le sledi pravo čudo. Male jegulčice, komaj so se izlegle in dosegle starost par tednov, preplavajo neizmerna morja, dokler se ne zatečejo v evropske potoke in reke. Ko je doseglja mlada jegulja svoj cilj v Evropi, je stara 4 leta. Kedo je kazal skrajja nekaj centimetrov dolgi živalici pot 5000 km? Kedo drugi, če ne Stvarnik!

Divje gosi.

Vzemimo drug primer. V popolni samotni ob švedski obali je znani raziskovalec ptičev Bengt Bug toliko udomačil najbolj plašljive divje gosi, da so mu zobale iz roke. To je bilo na jesen in zimo prebijejo divje goši v Afriki. Na spomlad se je nahajal omenjeni učenjak na ravno istem kraju, ko je zagledal lepega dne jato divjih gosi, ki so se bližale iz juga in so se spustile baš pri njem na zemljo. Zadržan je ugotovil, da frfota krog njega onih 16 gosi, katere je minulo jesen krmil in so mu zobale z roke. Medtem so bile v Afriki, so preletele na tisoče kilometrov in so našle spet ravno ono mesto ob švedski obali, kjer je delal z njimi profesor Bug pred meseci krotilne poskuse.

Vse to bi bilo izključeno, ako bi ne spremljal ptico prirojen smisel za pravo smer.

Poštni golobi.

Mnogo več občudovanja nego švedska divja gos zasluži poštni golob. Če zapremo goloba pri potovanju po železnici v škatljo, bo ravno tako pogodil z vso sigurnostjo pot nazaj, kakor če bi bil sam potoval po zraku. V najnovejšem času so opazovali, da moti golobe in tudi druge ptice pri izberi prave smeri moč, katero širijo po zra-

B: Nič. Imel je pri sodišču tako dobrega odvetnika, da je samo malo manjkalo do dokaza, da sem jaz povozil avto in ne on mene.

Šolski spis.

Učitelj je dal učenem nalogo, naj vsak izmed njih napiše šolski spis, kakoršnega sam hoče, samo kratek mora biti. Kdor bo imel najkrajši spis, dobi pohvalo. Mihec je napisal:

Dogodek na cesti.

En pes — dva fanta. En pes — en fant. En pes.

Ne razume.

Mali Anici so vselej pri mizi pravili da se ne sme preobjesti, ker bi ji to škodovalo. Ne-koč je hotela Anica še

Gamaliel, oblečen v beli kaftan, z velikim rdečim pokrivalom na glavi: kapo, ki je segala vzadi čez tilnik, obrobljena z belo kožuho. Ob njegovi strani je korakal njegov ljubljenec rabi Jehuda.

Gamaliel se vsede, da bi predsedoval, njemu naproti se po preprogah razvrstijo v polukrogu zborovalci.

»Naš brat rabi Jehuda je naznanil besede življenja, in mi jih želimo sprejeti v svoja srca«, reče predsednik.

In Jehuda je vstal na svojem mestu v polukrogu ter govoril z naravnost satansko zgovornostjo; ogenj divjega sovraštva je švigal iz njegovih temnih oči. Enako so plamteli pogledi bojeviti poslušalcev, ki so z glasnimi vzkliki pritrjevali besedam govornikovim. Ker ta govor posebno jasno označuje mišljenje vodilnih krogov tistih dni, hočemo ga tukaj v kratkih potezah podati našim bralcem:

»Blagor ti, naš oče Gamaliel! Pozdrav vam, učeniki, cvet izraelskega duha! Sveti strah me spreletava, ko mi je govoriti v tako častiljivem

zboru! Pač ni težavno brati in razlagati postavo priprostemu ljudstvu, tukaj pa mi skoraj zmanjkuje pogum! Toda, bratje, poguma je treba, več poguma zlasti v naših dneh!

Zalostno je srce posebno onega, ki zna tolmačiti znamenja časa. Preslepljeno ljudstvo se obrača celo proč od nas, od svojih postavnih voditeljev. Pa ne samo ljudstvo, omahujejo tudi že taki, ki so bili naši najboljši. Kje je ravno danes rabi Nikodem, vedno mil, prizanesljiv tovariš, kje? In kaj je z Jožefom iz Arimateje? Očit odpadnik je — proklet njegov spomin! — odpadnik in privrženec sina tesarjevega, zapeljivca ljudstva, puntarja zoper nas!

Če bi se nam pridružil, bi lahko postal učnik in bi mogel mnogo koristiti svojemu narodu. Pa kaj . . . pridružil? — Naslov in dostojanstvo si je vzel od nas — ljudstvo mu zaupljivo reče: »Rabi! Raboni! Mojster!« — on pa, kaj dela? Očitno pred ljudstvom nas zaničuje, nas imenuje hinavce, pobeljene grobove — tako poročajo vsi naši bratje z dežele! — sebe samega pa napoveduje kot obljubljenega Mesija.